

A1 Topaic 2**07 Áiseanna****Labhairt**

2

07 Áiseanna**Le múineadh**

- Cur síos a dhéanamh ar áiseanna i gceantar an fhoghlaiméora agus ceist a chur ar dhuine eile faoi áiseanna ina cheantarsan.

3

An bhfuil áiseanna maithe sa cheantar

- An bhfuil áiseanna maithe sa cheantar?
- An bhfuil aon áiseanna ar eolas agat as Gaeilge cheana?
- Má tá, scríobh siad síos.

4

Áiseanna

teach tábhairne

oifig an phoist

siopa

5

Áiseanna

bialann

séipéal

aerfort

6

Áiseanna

7

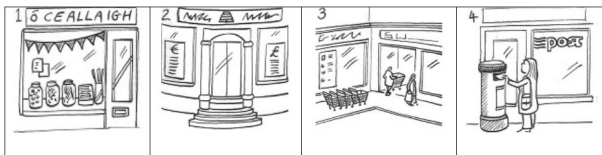
Bileog

Áiseanna

Áiseanna an bhaile

8

Áiseanna an bhaile

siopa

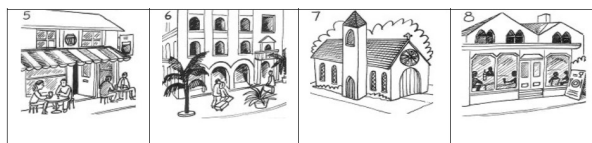
banc

ollmhargadh

*oifig an
phoist*

9

Áiseanna an bhaile

*teach (títhe)
tábhairne*

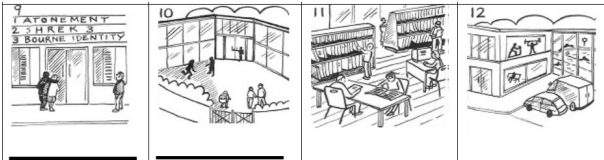
óstán

Séipéal

bialann

10

Áiseanna an bhaile

pictiúrlann

scoil

leabharlann

ionad spóirt

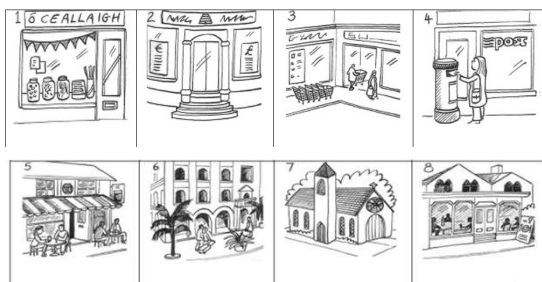
11

Áiseanna i do Cheantar

- An bhfuil áiseanna maithe sa cheantar?
- **An bhfuil?**
- **Tá / Níl**
- Tá. Tá siopa, scoil agus séipéal i mo cheantar.
- Tá. Tá bialann, ionad spóirt agus banc i mo cheantar.
- Níl. Níl ann ach séipéal!

12

Áiseanna an bhaile srl

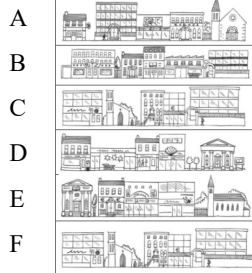
13

Bileog

Áiseanna - Bailte difriúla

14

Áiseanna - Bailte difriúla

15

Mar shampla:

- Múinteoir: *An bhfuil banc ann?*
- Foghlaimoir: *Tá/Níl.*
- Múinteoir: *An bhfuil pictiúrlann ann?*
- Foghlaimoir: *Tá/Níl.*

16

Freagair na ceisteanna

- Líne A:
- *An bhfuil séipéal ann?*
- *An bhfuil ollmhargadh ann?*
- *An bhfuil teach tábhairne ann?*
- *An bhfuil leabharlann ann?*

17

Freagair na ceisteanna

- Líne C:
- *An bhfuil banc ann?*
- *An bhfuil pictiúrlann ann?*
- *An bhfuil bialann ann?*
- *An bhfuil óstán ann?*

18

Freagair na ceisteanna

- Líne E:
- *An bhfuil siopa ann?*
- *An bhfuil oifig an phoist ann?*
- *An bhfuil scoil ann?*
- *An bhfuil ionad spóirt ann?*

19

Áiseanna

- Cad iad na háiseanna atá i:
- *Líne B*
- *Líne D*
- *Líne F*

20

Bileog

Áiseanna

Billí (A) &(B)

21

Áiseanna – Billí (A)

- Tá billí le híoc agat, ach cé mhéad?
- Éist leis an mhír go h-iomlán ar dtús.
- Ansin éist arís agus scríobh na praghsanna sna spásanna cuí.
- Lean ar aghaidh mar sin go dtí go bhfuil gach bearna líonta agat.
- Ansin, stop an fiseán agus léigh na hainmneacha agus na praghsanna amach os ard.
- Cad é an praghas iomlán atá le híoc agat?

22

Áiseanna - Billí (A)

Tá billí le híoc agat, ach cé mhéad? Éist leis an mhír go h-íomlán ar dtús. Ansin éist arís agus scríobh na praghsanna sna spásanna cuí. Lean ar aghaidh mar sin go dtí go bhfuil gach bearna líonta agat. Ansin, stop an fiseán agus léigh na hainmneacha agus na praghsanna amach os ard. Cad é an praghas íomlán atá le híoc agat?

Siopa Uí Riain	€ _____
Ionad spóirt Uí Cheallaigh	€ _____
Bunscoil Naomh Eoin	€ _____
Bialann na Mara	€ _____
Gruagaire Ghráinne	€ _____
Leabharlann phoiblí	€ _____
íomlán	€ _____

23

Áiseanna - Billí (A)

Tá billí le híoc agat, ach cé mhéad? Éist leis an mhír go h-íomlán ar dtús. Ansin éist arís agus scríobh na praghsanna sna spásanna cuí. Lean ar aghaidh mar sin go dtí go bhfuil gach bearna líonta agat. Ansin, stop an fiseán agus léigh na hainmneacha agus na praghsanna amach os ard. Cad é an praghas íomlán atá le híoc agat?

Siopa Uí Riain	€ _____
Ionad spóirt Uí Cheallaigh	€ _____
Bunscoil Naomh Eoin	€ _____
Bialann na Mara	€ _____
Gruagaire Ghráinne	€ _____
Leabharlann phoiblí	€ _____
íomlán	€ _____

24

Freagraí – Billí (A)

• Siopa Uí Riain	€23.70
• Ionad spóirt Uí Cheallaigh	€45.00
• Bunscoil Naomh Eoin	€38.00
• Bialann na Mara	€62.63
• Gruagaire Ghráinne	€55.99
• Leabharlann phoiblí	€18.50
• íomlán	€243.82

25

Áiseanna – Billí (B)

- Tá billí le híoc agat, ach le cén áit?
- Éist leis an mhír go h-iomlán ar dtús.
- Ansin éist arís agus scríobh na hainmneacha sna spásanna cuí.
- Lean ar aghaidh mar sin go dtí go bhfuil gach bearna líonta agat.
- Bí cúramach, níl siad san ord céanna mar atá siad thuas.

26

Áiseanna - Billí (B)

Tá billí le híoc agat, ach le cén áit? Tá na hainmneacha in easnamh ar do bhileog. Éist leis an mhír go h-iomlán ar dtús. Ansin éist arís agus scríobh na háiteanna sna spásanna cuí. Lean ar aghaidh mar sin go dtí go bhfuil gach bearna líonta agat. Bí cúramach, níl siad san ord céanna mar atá siad thuas.

_____	€55.99
_____	€38.00
_____	€23.70
_____	€45.00
_____	€18.50
_____	€62.63

27

Áiseanna - Billí (B)

Tá billí le híoc agat, ach le cén áit? Tá na hainmneacha in easnamh ar do bhileog. Éist leis an mhír go h-iomlán ar dtús. Ansin éist arís agus scríobh na háiteanna sna spásanna cuí. Lean ar aghaidh mar sin go dtí go bhfuil gach bearna líonta agat. Bí cúramach, níl siad san ord céanna mar atá siad thuas.

_____	€55.99
_____	€38.00
_____	€23.70
_____	€45.00
_____	€18.50
_____	€62.63

28

Freagraí – Billí (B)

• Gruagaire Ghráinne	€55.99
• Bunscoil Naomh Eoin	€38.00
• Siopa Uí Riain	€23.70
• Ionad spóirt Uí Cheallaigh	€45.00
• Leabharlann phoiblí	€18.50
• Bialann na Mara	€62.63

29

Bileog Áiseanna Rólimirt – dul siar

30

Áiseanna - Rólimirt - dul siar

Mar shampla: 1. Dia duit.

1. duit Dia.

2. atá Conas tú?

3. é Cad atá mar tú?

4. Iodálach An tú?

31

Áiseanna - Rólimirt - dul siar

1. Dia duit.
2. Conas atá tú?
3. Cad é mar atá tú?
4. An Iodálach tú?
5. Tá mé go maith.
6. Cá bhfuil sé sin?
7. Cad é do sheoladh baile?
8. Cá bhfuil tú i do chónaí?

32

Áiteanna agus Áiseanna

- An sráidbhaile / Na sráidbhailte
- An baile / Na bailte
- An chathair / Na cathracha
- An bruachbhaile / Na bruachbhailte
- An contae / Na contaetha
- An siopa / Na siopaí
- An banc / Na bainc

33

Áiteanna agus Áiseanna ar lean

- An t-ollmhargadh / Na hollmhargaí
- An t-ionad siopadóireachta / Na n-ionaid siopadóireachta
- An scoil / Na scoileanna
- Oifig an phoist
- An teach tábhairne / Na tithe tábhairne
- An t-óstán / Na hóstáin

34

Áiteanna agus Áiseanna ar lean

- Linn snámha
- An phictiúrlann / Na pictiúrlanna
- An siopa nuachtán / Na siopaí nuachtán
- An gruagaire / Na gruagairí
- An pháirc / Na páirceanna

35

Bileog

Áiseanna

Rólimirt / Rólchártaí

36

Rólimirt - Réamhobair

- Is gníomhaóicht beirte í seo a dhéanfaimid i rith an Pop Up.
- Úsáidfimid na bileoga **Rólimirt - Ról A** agus **Rólimirt - Ról B**.
- Beidh ar dhuine amháin Ról A a ghlacadh agus an duine eile Ról B a ghlacadh.

37

- Beidh sibh ag baint úsáid as an eolas atá ar na cártaí chun an rólaithris a dhéanamh.
- Féach ar na frásaí agus déan iarracht Gaeilge a chur orthu ó bhéal
- Déan cleachtadh ar an dhá ról mar beidh oraibh na ról a mhalartú.
- Is tasc dúshlánach é an tasc seo.

38

Áiseanna - Rólimirt

Ról A:

- Foghlaimoir A: Greet the other person and ask them how he/she is.
 Foghlaimoir B:
 Foghlaimoir A: Say you are very well. Ask him/her if he/she is Irish.
 Foghlaimoir B:
 Foghlaimoir A: Say no, and tell him/her what your nationality is. Ask B where he/she is living.
 Foghlaimoir B:
 Foghlaimoir A: Ask him/her where that is.
 Foghlaimoir B:
 Foghlaimoir A: Say where you live. Ask him/her what his/her address is.
 Foghlaimoir B:
 Foghlaimoir A: Say yes there are and say what facilities there are in your area.
 Foghlaimoir B:
 Foghlaimoir A: Say that's great.

39

Áiseanna - Rólimirt

Ról B:

- Foghlaimoir A:
 Foghlaimoir B: Return his/her greeting and say how you are. Ask how he/she is.
 Foghlaimoir A:
 Foghlaimoir B: Say yes. Say that you are Irish. Ask B if he/she is Spanish?
 Foghlaimoir A:
 Foghlaimoir B: Say where you are living.
 Foghlaimoir A:
 Foghlaimoir B: Tell him/her where it is. Ask where he/she lives.
 Foghlaimoir A:
 Foghlaimoir B: Say your address. Ask him/her if there are good facilities in the area.
 Foghlaimoir A:
 Foghlaimoir B: Say what facilities are in the area.
 Foghlaimoir A:

40

Áiseanna - Rólimirt

1

Róil A: Cathair na Mart Nationality: Iodálach Living in: Cathair na Mart Address: 3 Lána na Siog, Cathair na Mart Facilities: pub, school, cinema, bank, church	Róil B: Port Láirge Nationality: Éireannach Living in: Port Láirge Address: 15 Onoc na Ros, Port Láirge Facilities: post office, supermarket, shop, cinema, library

2

Róil A: Dún Pádraig Nationality: Polannach Living in: Dún Pádraig Address: 22 Ascaill an Locha, Dún Pádraig Facilities: library, restaurant, pub, shop	Róil B: Ros Cré Nationality: Éireannach Living in: Ros Cré Address: 36 Bothar na Trá, Ros Cré Facilities: hotel, bank, library, supermarket school

3

Róil A: Neidín Nationality: Síneach Living in: Neidín Address: 56 Coit na Sméar, Neidín Facilities: leisure centre, restaurant, church, bank, school	Róil B: Cill Airne Nationality: Éireannach Living in: Cill Airne Address: 9 Sráid na Siopaí, Cill Airne Facilities: library, bank, cinema, leisure centre, church

41

07 Áiseanna

Le múineadh

- Cur síos a dhéanamh ar áiseanna i gceantar an fhoghlaiméora agus ceist a chur ar dhuine eile faoi áiseanna ina cheantarsan.

42
